

**ГИМНАЗИЈА
ЗАЈЕЧАР**

19000 Зајечар
Кнегиње Љубице 5
телефон/факс 019-422-564
gimza@ptt.rs; info@gimza.edu.rs
www.gimza.edu.rs

Европски развојни план Гимназије Зајечар

2023-2027.

Јануар 2023.godine

УВОД

Европски развојни план Гимназије Зајечар је документ којим желимо да прикажемо потребе школе и кораке које правимо како бисмо осавременили приступ настави, животу и раду у школи и пратили достигнућа европског образовног процеса. Овај документ у средиште наших циљева ставља ученика као јединку са свим потребама и дилемама адолесцента, али и као весника напретка према коме су усмерене наше амбиције, планови и деловање. Наш циљ је унапређивање наставе и учења са намером да ученику створимо окружење и подстицајну атмосферу за стицање применљивих знања и утемељимо животне вештине за искорак према новом образовном циклусу који следи.

КРАТАК ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ

Гимназија у Зајечару спада у ред најстаријих школа ове врсте у Србији. Она је прва средња школа у источној Србији која је отворила врата ученицима, давне 1836. год. Први гимназијски учитељ, Живојин Керечки, стигао је у Зајечар из Срема пре првог лекара. Тада се звала Главна школа и имала је два разреда гимназије, а 1884. год. Зајечар добија потпуну, седморазредну гимназију. 1883. год. Гимназија је прешла у нову зграду за коју је пројекат урадио Rihard Lang, деда чувеног Зајечарца Зорана Радмиловића. Многобројни ратови у Србији су прекидали рад школе (Тимочка буна, Балкански ратови, Први и Други светски рат). 1960. год. Одлуком Савета за просвету Народног одбора, Виша гимназија је пресељена у новоизграђени блок средњих школа.

Школске 2021/2022. наша школа је прославила 185 година постојања. За све ове године школа је пратила развој образовног система и истовремено дизајнирала своју посебност захваљујући посвећеним професорима и ученицима школе.

Данас наша школа има 370 ученика који при упису бирају један од четири смера: друштвено-језички, природно-математички, општи смер као и смер за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику. Образовно васпитни процес реализује 46 професора и стручни сарадници – психолог и библиотекар који су стручно оспособљени и који стално усавршавају своја знања на семинарима ван и унутар установе.

Наши ученици постижу добре резултате на државним и међународним такмичењима из више предмета.

Посебну врсту помоћи Гимназија је добила из завештања мајора Станимира Цоловића, некадашњег ђака зајечарске Гимназије. Његовом вољом и средствима формиран је 1996. године Фонд мајора Цоловића. Награда се додељује на дан Светог Саве, по жељи господина Цоловића, најуспешнијим матурантима.

Школа поседује савремена наставна средства, али је потреба за осавремењивањем и даље присутна.

2021. године школа је прва у Европи добила највишу ознаку „СТЕМ Експерт“ у оквиру европског пројекта „STEM LABEL“

2022. Школа је добила савремено опремљен простор Мејкерс лаб захваљујући донацији Групе за образовање (Нордеус Фондација, Достигнућа Младих у Србији, Центар за промоцију науке, Иницијатива Дигитална Србија)

2022. у сарадњи са Центром за Промоцију науке школе отворила Научни клуб.

Године 2002. у школи је формиран Ђачки парламент који самостално организује акције посвећене младима и припада Унији ђачких парламената.

Професори и ученици наше школе сарађују са следећим организацијама из земље и иностранства:

- Центар за промоцију науке
- ТОЦ
- Зајечарска иницијатива
- Интеркултура Србија (чланица АФС организације за размену ученика)
- Амерички савет и Флекс програм (преко ове организације наши ученици одлазе на једногодишње школовање у Америци)
- Удружење Немаца „ Герхард“ Сомбор
- ZfA Централна служба за школство у иностранству при Министарству спољних послова Савезне Републике Немачке
- Амбасада Савезне Републике Немачке
- Амбасада Француске
- Немачки културни центар
- Француски културни центар
- ЦДП- удружење оболелих од церебралне парализе
- Црвени крст Зајечар

МИСИЈА

Препознатљиви смо по традицији и стручном кадру који оспособљава ученике за даље школовање и рад у савременим информатичким системима. Подстичемо лични развој ученика и професора, пружамо квалитетно знање, негујемо и уобличавамо таленат наших ученика и развијамо међупредметне вештине.

ВИЗИЈА

Желимо да постанемо утицајна, престижна и савремено опремљена школа у којој се ученици, наставници и родитељи међусобно уважавају и партнерски сарађују на остваривању квалитетне и ефикасне наставе, засноване на развијању вештина целоживотног учења, одговорног односа према здрављу и околина, одговорном учешћу у демократском друштву, развијању оријентације ка предузетништву и дигиталним вештинама, естетског односа према животу и развоја свести о европској припадности.

ОДРЕЂИВАЊЕ ПРИОРИТЕТА

Полазећи од реалних могућности, расположивих ресурса и потреба које су произашле из анализе резултата добијених у процесу самовредновања и вредновања рада школе издвојени су следећи приоритети:

1. унапређивање планирања рада наставника и примена савременијих облика наставе (метода, облика и наставних материјала);
2. оснаживање наставника за примену пројектне наставе;
3. праћење школских постигнућа и напретка ученика и школе у наредним школским годинама кроз формирање базе података;
4. прилагођавање наставе индивидуалним потребама и могућностима ученика кроз процес индивидуализације наставе;
5. развој вештина управљања каријером;
6. увођење софтвера за рад у библиотеци;
7. појачан рад на маркетингу школе у основним школама и у медијима;
8. развијање прекограничне сарадње са школама из околних земаља кроз заједничке активности;
9. пројектне активности.

Законски и стратешки оквир Европског развојног плана Школе чине:

- **Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године**

("Службени гласник РС", број 63 од 23. јуна 2021.)

Обухват средњим образовањем и васпитањем, према подацима РЗС-а из 2020. године, износи 80%. Стопа уписа средње школе износи 98% (2020), што представља успех у односу на постављени циљ да најмање 95% оних који су завршили основну школу уписује неку од средњих школа. Ипак, треба имати у виду да је ефективна стопа преласка у средњу школу ученика из ромских насеља 55% (2019). Стопа завршавања средње школе износи 88% (2020), док стопа завршавања средње школе ученика из ромских насеља износи 61% (2019). Стопа осипања из средњег образовања и васпитања износи 1,1% (2019) што је значајно боља ситуација него у земљама чланицама ЕУ где 10,2% младих рано напушта образовање или обуку (циљ ЕУ 2020 је био 10%). Необавезност средњег образовања и васпитања има негативне последице на обухват, али и на завршавање школовања ученика у средњем, а посебно у средњем стручном образовању и васпитању (ССОВ). С тим у вези је важно нагласити да увођење средњег образовања као обавезног захтева промену у Уставу Републике Србије.³⁶ Оно што јесте урађено у периоду од 2012. је израда Студије

изводљивости о увођењу обавезног средњег образовања (УНИЦЕФ) која даје добру основу за даље разматрање овог питања.

Постављени циљ повећања обухвата ученика у општем и уметничком образовању и васпитању није постигнут – од планираних 39%, обухват ученика износи 29,1% (26,7% у општем и 2,4% у уметничком), мада је приметан тренд благог раста у односу на 2010/2011. годину када је износио укупно 25,38%. Што се тиче омогућавања ученицима из породица са ниским социо-економским статусом (СЕС) да се школују у гимназијама и уметничким средњим школама, иако се у извештајима констатује да постоји низ спроведених активности (подзаконски акти о ученичком и студентском стандарду, афирмативна акција, Фонд за младе таленте итд.), није могуће прецизно проценити оствареност јер и даље не постоје свеобухватни подаци и истраживања о укључивању деце из осетљивих група у овај део средњег образовања и васпитања. Са сличним изазовом се сусрећу и различите земље чланице ЕУ (нпр. Мађарска, Румунија, Бугарска, Луксембург, Словачка, Француска итд.), док је у Немачкој, Данској, Француској и Португалу видно веће заостајање у читању ученика мигрантског порекла. Како би смањила неједнакости, Француска је повећала плате наставницима који раде у школама које похађа велики број ученика из осетљивих група, док се Аустрија одлучила за модел циљаног финансирања школа које су у неповољном положају.³⁷ Унапређивање квалитета и специфичности школовања у овом делу средњег образовања и васпитања само је делимично остварено, а као једна од предвиђених мера није реализована предвиђена модуларизација програма која омогућава индивидуализацију наставе и рад на различитим нивоима тежине, нити је креиран посебан документ о уметничком образовању од предшколског до универзитетског нивоа. Прилагођен систем вредновања овог вида образовања такође није развијен. Унапређивање квалитета образовно-васпитних програма путем увођења нових програма, изборне наставе,³⁸ увођење интернационалних гимназија, трансдисциплинарности и слично, може се сматрати оствареним, јер су у оквиру овог специфичног циља остварене прве веће промене у оквиру гимназијског образовања у последњих 20 година.³⁹ Концептуализација кључних активности је остварена до 2020. године (промена курикуларне парадигме, изборност, интердисциплинарност итд.), али њихова примена подразумева сукцесивно увођење како би се промена односила на све ученике. Увођењу новог гимназијског програма претходило је анкетање свих наставника гимназија о тренутном стању у гимназијама. Истраживањем које је спровео ЗВКОВ у сарадњи са Филозофским факултетом испитивани су ставови ученика о изборним програмима и овај део курикулума је код ученика оцењен највишим оценама. Већина постављених циљева у вези са квалитетом општег и уметничког средњег образовања су само делимично остварени, те анализа показује да се опште средње образовање и васпитање налази пред великим изазовима који се тичу осигурања успостављеног квалитета, али и пред изазовима који се тичу континуираног развоја. Кључни започети реформски правци уводе се сукцесивно, па самим тим захтевају континуитет. Циљеви који уопште нису остварени у области квалитета тичу се увођења једносменског рада, док за унапређивање васпитне функције школе није могуће дати процену остварености, јер недостају подаци на системском нивоу, као и истраживања и евалуативне студије.

Сличан ниво остварености је и у вези са мерама за повећање релевантности и ефикасности, односно углавном су само делимично остварене, док оне у вези са развијањем специфичних система вредновања у уметничким школама нису остварене.

Што се тиче обухвата средњим стручним образовањем, СРОС 2020 је поставио циљ да стручне четворогодишње профиле уписује не више од 39% генерације, док остало средње стручно образовање уписује 10% генерације. И овај циљ је делимично остварен – по последњим доступним званичним подацима РСЗ-а стопа обухвата четворогодишњим профилима износи 55% и чак је нешто већа него 2012. године, док се стопа обухвата трогодишњим образовањем креће у оквиру процента планираног СРОС 2020 – нешто мање од 10%. Обезбеђивање различитих облика подршке деци из осетљивих група који су предвиђени СРОС 2020 није у потпуности остварено, односно неопходне су даље активности како би се дошло до одрживих решења. Посебно је важно пружити подршку ученицима који похађају трогодишње профиле у средњем стручном образовању јер су постигнућа ових ученика на ПИСА 2018. истраживању нижа за 140 поена у поређењу са ученицима гимназија, што значи да више од 80% ученика ових профила не достиже основни ниво писмености. Развој Националног модела дуалног образовања произашао је из релевантних података о потребама привреде за које се сматрало да могу да буду подржане од стране образовног система. Односно, дуални модел реализације наставе уведен је да би се обезбедила сарадња између образовног и привредног система, а у погледу препознавања потреба тржишта рада, као и могућности сагледавања савремених технолошких процеса који ученици могу у највећој мери да усвајају у компанијама. Такође, дуално образовање као платформа примењује се ради успостављања синергије између знања, вештина, способности и ставова, односно стицања компетенција које су неопходне да би младим људима обезбедиле бржу транзицију ка свету рада. Користи које се остварују оваквим моделом постоје за све заинтересоване стране. Млади у систему формалног образовања стичу и знања, али и вештине. Компанија добија креативне и образоване кадрове, између осталог и са развијеним „меким вештинама“, који привреду за будућност чине не само одрживом него и иновативном. Заинтересованост компанија за све већи број постојећих образовних профила расте, а истовремено расте и број ученика и школа које се укључују у ову врсту средњег стручног образовања. Квалитет дуалног образовања се, између осталог, осигурава и кроз акредитацију компанија, обуку и лиценцирање инструктора. Партнер МПНТР у различитим процесима везаним за дуално образовање је Привредна комора Србије. Бенефити Националног модела дуалног образовања огледају се, између осталог, у израђеним савременим стандардима квалификација и плановима и програмима наставе и учења у којима су прецизно дефинисани исходи, који се уз помоћ лиценцираних инструктора реализују у процесу учења кроз рад у компанији. Број дуалних образовних профила школске 2018/2019. износио је 33, 2019/2020. – 37, 2020/2021. – 47, док је за школску 2021/2022. планирано укупно 52 дуална профила, и постоји тенденција повећања у складу са новим потребама привреде. Изазови у дуалном образовању мапирају се и прате кроз Мастер план имплементације Закона о дуалном образовању, који је израђен на пројекту са Швајцарском агенцијом за развој и сарадњу. Комисија за развој и спровођење дуалног образовања Владе основана је на основу Закона о дуалном образовању 2018. године ради спровођења и унапређивања дуалног образовања и

трогодишњих вредновања остварених резултата.40. Анализа показује значајан напредак у регулацији и унапређивању практичне наставе и професионалне праксе иако се на примену регулативе још чека. Додатно, у вези са квалитетом ССОВ постављени циљеви су делимично остварени – развијање планова и програма на основу стандарда квалификација је у току, а стандарди рада установа треба да се допуне на такав начин да одговарају специфичностима различитих типова школа. Такође, екстерна стручна матура и завршни испити су делимично остварени – припремљен је концепт и модел државне матуре који подразумева троструку функцију (сертификациону, селекциону/квалификациону и евалуативну), али такође захтева прецизнију операционализацију с циљем успешне примене у практичним оквирима, а нарочито да би постала врста евалуације целог средњошколског образовног циклуса. Функција националних тестирања у смислу коришћења резултата националних тестирања за подршку ученицима и унапређивања курикулума још увек није довољно снажна, тим пре што није успостављен ни континуитет ових испитивања. Што се тиче ефикасности, остварен је постављени циљ да се 40% до 50% оних који су завршили четворогодишње средње стручне школе уписује у високо образовање – према последњим доступним званичним подацима из 2019. године, стопа ученика који настављају образовање је била око 89%. Циљ у вези са тим да четворогодишње средње стручне школе завршава минимално 95% уписаних није остварен – према последњим доступним званичним подацима из школске 2018/2019. године, стопа ученика који завршавају четворогодишње образовне профиле у стручном образовању је била око 85%. Треба истаћи и то да се стопа завршавања школовања разликује међу подручјима рада и да се креће од 99% у подручју рада Здравство и социјална заштита, до 70% у подручју рада Хидрометеорологија. Оптимизација мреже средњих школа је у току, али још увек се не спроводи адекватним темпом. Капацитети локалних самоуправа за планирање уписа засновани на донетим критеријумима нису довољно снажни, а дугорочна регионална, односно перспектива на нивоу ЈЛС, је недостајућа, у смислу оквирног планирања уписа за неколико наредних година, узимајући у обзир развој и потребе привреде. Свакако је нужно напоменути и то да повећање ефикасности мреже школа треба да се оствари на такав начин да се не наруши доступност и праведност образовања. Каријерно вођење и саветовање (КВиС) је важан систем који још увек није подједнако доступан за ученике, студенте и за одрасле током целог образовног пута, а не само приликом одлуке о избору образовног профила или обуке, а постојећа системска подршка применом стандарда услуга КВиС-а још увек не подстиче у довољној мери на целоживотно учење.

- **Стратегија Европа 2030.** која говори о учешћу Србије у стварању заједничког европског образовног оквира и дефинише Политике засноване на подацима и учење из искуства других.

- **Закон о основама система образовања и васпитања** („Сл. гл. РС“, бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 88/2017, 27/2018, 6/2020 и 129/2021)

ЗОСОВ став 4. Обезбеђење и унапређивање квалитета; у члану 50 објашњава концепт развојног плана као стратешког плана установе који држи приоритете у остваривању образовно-васпитног рада.

ЗОООВ став 5. Програми образовања и васпитања; члан 151 прописује обавезу стручног усавршавања и стални професионални развој наставника, васпитача и стручних сарадника.

• **Закон о средњем образовању и васпитању** (Сл. гласник РС бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018, 6/2020 и 129/2021)

• **Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника** ("Службени гласник РС", број 109 од 19. новембра 2021.

који прецизира облике стручног усавршавања наставника, приоритетне области за стручно усавршавање, програме и начине стручног усавршавања као дела концепта целоживотног учења и подизања компетенција запослених на виши ниво.

• **Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја** („Сл. гл. РС“, бр. 5/2011), који утврђује обавезе наставника да:

- примењује информационо-комуникационе технологије;
- усклађује своју праксу са иновацијама у образовању и васпитању;
- поштује универзалне људске и националне вредности и подстиче ученике да их усвоје, подржавајући међусобно разумевање и поштовање, толеранцију, уважавање различитости, сарадњу и дружење;
- разуме значај целоживотног учења, континуирано се професионално усавршава, иновира и унапређује свој рад;
- служи се бар једним страним језиком.

Школски оквир Европског развојног плана Школе чине:

• **Школски развојни план 2021/22 – 2023/24.** (дел.број 02-405/3 од 13.7.2021.)

Област 2: Настава и учење – развојни циљ: Подизање квалитета наставе кроз примену савремених метода, облика рада и наставних средстава.

Област 3: Образовна постигнућа ученика – развојни циљ: Школа континуирано доприноси бољим образовним постигнућима ученика.

Област 4: Подршка ученицима – развојни циљ: Систематичан рад са даровитим ученицима и ученицима којима је потребна додатна и допунска образовна подршка.

Област 5: Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима- развојни циљ: Развијање међународне сарадње и стварање потенцијала за учешће на разним пројектима у земљи и иностранству.

• **Школски програм** (дел.број 02-398/3 од 29. 06. 2022)

• **Годишњи план рада школе за 2022/2023. годину** (дел.број 02-560/7-1 од 09.09.2022.)

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ГИМНАЗИЈЕ У ЗАЈЕЧАРУ

Стратешки циљеви развоја Гимназије у Зајечару одређени су са задатком постизања нове димензије у настави и наставном процесу који прати европске образовне токове и модерне технологије, као и давање међународне димензије која је на више нивоа општеприсутна у образовању.

Стратешки циљеви:

- развијање мултикултуралне свести и заинтересованости за спровођење европских пројеката ради унапређења компетенција неопходних за ову димензију рада школе;
- припрема и стицање услова за добијање eTwinning ознаке за школу ради повољнијег позиционирања у процесу одабира школе за стратешког партнера у Ерасмус+ пројектима;
- унапређење језичких и дигиталних компетенција наставника, стручних сарадника и ученика;
- развијање међупредметних компетенција и предузетништва у наставном процесу.
- унапређење квалитета наставног процеса применом нових, иновативних и интерактивних метода;
- развој свести о важности европске димензије као и регионално повезивање школе кроз размену ученика, примера добре праксе и професионално усавршавање наставника;
- проходност ученика у оквиру европског образовног простора кроз наставак школовања.

СНАГЕ, СЛАБОСТИ И ПОТРЕБЕ ШКОЛЕ ЗА ОСТВАРЕЊЕ СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА

Снаге

- Добра опремљеност наставним средствима, ИКТ опремом, рачунарски кабинети, интерактивна табла.
- Школа је прва гимназија у Србији са Мејкерс Лабом
- Школа је прва средња школа са отвореним научним клубом Центра за промоцију науке
- Тим за каријерно вођење и саветовање који је кроз разноврсне програме и активности добио награде и признања. Активности овог тима представљене су и на радионици на међународном семинару Euroguidance у Букурешту. Наставници који чине овај тим имали су прилике да се усавршавају кроз стручне посете Бриселу, Нотингему, Софији, ЦЕРН-у, САД, Литванији, Шведској...

- Члан Тима за КВИС, наставник физике, добитник награде као један од десет најбољих едукатора Србије по избору Удружења „Живојин Мишић“, добитник је Светосавске награде министарства просвета и Националне награде за наставнике.
- Ученици школе сваке године освајају награде на државним и међународним такмичењима из више предмета.
- Вишегодишња сарадња са гимназијама у Видину (Република Бугарска) и Калафату (Румунија) : такмичења из математике и спортска такмичења.
- Подршка родитеља и дела локалне заједнице у реализацији пројеката.
- Програм ИНТЕРКУЛТУРА Србија: у оквиру овог програма више ученика из Италије, Тајланда, Парагваја, Мексика... су имали прилике да проведу неко време у нашој школи. Такође, неколико ученика из наше школе су имали прилике да посете и проведу време у неким школама у Европи (Шпанија, Чешка, Белгија..).
- Формирање Тима за професионални развој и Тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва.

Слабости

- Недовољна мотивисаност једног дела наставника и њихов отпор према променама везаним за иновације у настави.
- Недовољно развијен осећај и недостатак искуства за квалитетан тимски рад.
- Недостатак компетенција за примену постојећих савремених наставних средстава у школи.
- Недостатак искуства у размени примера добре праксе како у самој школи тако и шире.
- Недовољна заинтересованост наставника за самовредновање и унапређење сопственог рада и професионалног развоја.
- Недостатак систематског рада са школама у окружењу.
- Недостатак систематског рада са талентованим ученицима.
- Искуства стечена током размене ученика у програму Интеркултура нису у довољној мери искоришћена за развој компетенција наставника.
- Недовољно коришћење алата за евалуацију пројеката и активности.
- Школа показује слабо интересовање за рад на европским пројектима уз помоћ портала попут eTwinning-а Овај недостатак у великој мери спречава ширење свести код ученика и наставника и важности интернационалних димензија образовања.

Потребе

- Додатно усавршавање и школовање ради професионалног развоја наставника.
- Квалитетни акредитовани семинари за примену иновативних технологија, пројектне наставе и рад на изради пројеката.
- Награђивање наставника који успешно осавременују наставу.

- Развити лидерске вештине, ефикасно управљање људским ресурсима, флексибилност, отвореност и осетљивост за креативне и иновативне приступе, као и подршка напорима да школа добије европски лик.
- Едукација о алатима за евалуацију пројеката и активности како би учесници школског живота добили повратну информацију о раду.
- Сарадња са школама у Европи и размена искуства.
- Међународно умрежавање кроз пројекте и планирање нових пројеката, кооперативна активност.

ПЛАН ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ШКОЛЕ

Европски развојни план Гимназије у Зајечару се односи на развој европске димензије школе која ће оснажити наставнике кроз професионално усавршавање, побољшање њихове стручности и квалитета наставе, размена искуства са колегама из других европских земаља, развој језичких и дигиталних компетенција, организационе и предузетничке вештине, методика наставе са већом креативношћу и израда квалитетних европских пројеката уз подршку школе. На овај начин наши наставници могу достићи стандарде из документа „Европски наставник 21. века“.

За постизање стратешких циљева потребно је:

- европска мобилност наставника и ученика у учењу и размена искуства са другим европским школама;
- јачање креативности наставника и нови методолошки приступ;
- употреба ИКТ технологија у реализацији свих предметних садржаја;
- јачање стручних, предузетничких, дигиталних, културних и језичких компетенција. подстицање пројектног планирања наставника и ученика као и пројектног размишљања.;
- међународно умрежавање кроз пројекте и планирање нових пројеката, кооперативна активност;
- повезивање наставних и ваннаставних активности кроз спорт, науку, мобилност, уметничко изражавање.;
- преношење знања и вештина стечених током мобилности осталим наставницима;
- развој свести о европској припадности.

ОБЛАСТИ КОЈЕ ПЛАНИРАМО ДА ОЈАЧАМО

УВОЂЕЊЕ НОВИХ ИНОВАТИВНИХ МЕТОДА У НАСТАВУ

Министарство просвете је започело реформе образовања, а једна од новина је и увођење пројектне наставе, као и нових предмета. Портали и пројекти попут eTwinning-а, SCIENTIX-а, STEMAlliance, Creations-а и других се већ годинама користе у настави са циљем размене искуства наставника, усавршавање метода управљања школом и усвајањем нових приступа образовању. Иако је један од амбасадора SCIENTIX пројекта наставник у нашој школи, а школа већ имала неколико европски награђиваних пројеката (STEM hiking tour, Your subject is important to me) већина наставника није укључена у реализацију оваквих активности.

Потребно је и пратити нове методе како би ученици били подстицани на развој вештина којима би касније били у равноправном положају у односу на вршњаке из других школа на будућем тржишту рада. Глобализација и стварање јединственог европског тржишта рада значиће да ће наши ученици у будућности сарађивати са припадницима различитих култура, а тимски рад јесте једна од меких вештина будућности. Већ данас су приметни трендови да све више грађана наше земље ради од куће преко интернета за иностране компаније. Без нових иновативних метода ови ученици би остали ускраћени за развој својих вештина и не би се уклопили у тржиште послова будућности.

Потребно је обучити наставнички кадар пре свега за рад на пројектној настави, обрнутој учионици, проблемској настави...

Обуке би омогућиле наставницима да боље искористе постојеће потенцијале школе, осавремене наставу, успоставе сарадњу са колегама из других земаља, усаврше знање страних језика, размене искуства, методе и активности у раду са ученицима, организују радионице за наставнике из своје, али и из других школа, похађају радионице које њихове колеге припреме за њих, укључе нове наставнике из школе у постојеће европске пројекте и тако битно повећају укупан број наставника који се константно стручно усавршава. Пратећи своје колеге на њиховом послу, упознајући организацију рада њихове школе, решења за проблеме са којима су се сусретали, као и увидом у активности које они организују били бисмо у прилици да, не само уведемо новине у наставу школе, него и да успоставимо контакте из којих би уследили будући пројекти и стратешка партнерства које би наша школа реализовала.

Ученици би на овај начин могли да развију потребна знања и вештине кроз рад на пројектима на практичан начин. Јасно је да би кроз сарадњу са вршњацима из других школа широм Европе ученици развијали кључне вештине 21. века (комуникација, критичко размишљање и решавање проблема, међукултурно разумевање...), али би и стекли бољи увид у потребе тржишта рада како би на време могли да планирају наставак школовања и стекну вештине којима би били конкуретнији на европском тржишту послова.

ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ИНСТИТУЦИЈЕ

Замерка у екстерној евалуацији била је недостатак систематског плана рада са ученицима који су талентовани (упркос одличним резултатима које постижу) или са ученицима који имају проблеме у савлађивању градива. Потребно је пружити и ефикасан алат за евалуацију наставе и активности како би учесници школског живота добијали повратне информације и како школа не би губила корак са осталим школама у региону и Европи.

Потребно је систематски укључити ученике у рад са вршњацима из других земаља да би развијали вештине како би касније били у равноправном положају на будућем тржишту рада. Желимо да постанемо школа која ученицима пружа квалитетно образовање, али и служи као подршка другим школама у процесима побољшања квалитета. Стога је важно ослонити се на искуства других школа које већ годинама постижу добре резултате и угледати се на систем који оне користе како би и наша школа одговорила на реформе и побољшала свој квалитет. Потребно је похађати курсеве из области различитих наставних метода, али и евалуације учинка (рубрике, евалуациони листићи...). Портали попут eTwinning-а постали би део обавезне пројектне наставе у школама коју је министарство увело кроз реформе, а из остварених контаката створила би се и нова будућа партнерства.

Главни циљ нам је развијање алата за евалуацију квалитета наставе и тимског рада ученика.

Јачањем квалитета не би добили само ученици већ би и школа сада постала равноправан партнер другим школама. На овај начин јачали би мрежу европских школа доносећи и своја искуства

РЕГИОНАЛНА ДИМЕНЗИЈА И САРАДЊА

Иако школа има искуство у Интеркултуралној размени оно је слабо искоришћено по питању унапређивања квалитета, увођења нових метода, усавршавању страних језика... Сарадња са другим школама ван Србије није резултат систематског рада. Ученици остају ускраћени за сусрете и комуникацију са својим вршњацима, немају прилике да сарађују са вршњацима, а то доводи до стварања затворене средине. Стога је важно успоставити сарадњу са успешним европским школама на различите начине (пројекти, презентације, семинари, видео конференције...). Ову сарадњу треба започети пре мобилности, наставити је током мобилности, али и након периода мобилности. Од кључног значаја је да наставници на мобилности успоставе сарадњу са школама и институцијама, да осмисле заједничке пројекте и укључе што већи број ученика. Ученицима је потребно омогућити прилику да кроз самосталан рад развијају свест и толеранцију за различите културе стварајући тако јединствено разумевање на простору целе Европе.

ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТ

Зајечар спада у делове Србије који се преплићу богатством различитих култура. Потребно је неговати овај диверзитет и истовремено упознавати нове културе и промовисати већ постојеће. На овај начин стекло би се узајамно разумевање за различитости код младих. Наставници би на исти начин били у стању да идентификују потребе својих колега и начине на које су их решили. Будући да већина студија предвиђа заједничко тржиште рада у будућности јасно је да би се на овај начин актери нашег школског живота припремили равноправно за будуће послове.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ У ПРОЦЕСИМА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ

ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ИНСТИТУЦИЈЕ

Од пресудног значаја је похађање курсева који би се бавили темама унапређивања квалитета, али и сам рад наставника са ученицима, као и сарадња са другим школама.

Потребно је ослонити се и на сопствена искуства тимова како би се побољшао квалитет рада установе.

Од полазника курсева се очекује да буду ментори наставницима, да прате остале активности током пројекта, и да пружају повратне информације свим учесницима. Ова улога би била настављена и након завршетка пројекта, с тим да би се временом укључили и нови наставници.

УВОЂЕЊЕ НОВИХ ИНОВАТИВНИХ МЕТОДА У НАСТАВУ

Очекује се да наставници који имају искуства у иновативним методама постану ментори осталим учесницима мобилности, али и другим наставницима који буду заинтересовани за сарадњу са нашом школом, а све у циљу увођење нових метода.

Очекујемо и веће учешће родитеља у животу школе кроз пројектну наставу која би се тицала њихових занимања (активности каријерног вођења), али би на овај начин остварили и трећи циљ - јачање регионалне димензије школе, јер би школа своја искуства делила са другим школама, али и примала савете, препоруке, идеје од других школа.

Очекујемо и сарадњу са школама из иностранства ради преузимања примера добрих пракси и тиме допринесемо и регионалној димензији школе, поред увођења нових метода.

РЕГИОНАЛНА ДИМЕНЗИЈА И САРАДЊА

Активности наставника морају бити дефинисане тако да укључе велики број ученика, али и сарадњу са другим школама. На овај начин би кроз јачање квалитета и

увођење нових метода школа истовремено радила на ширењу свести о другим културама, али и о важности међусобне сарадње и код ученика и код наставника. Истовремено треба искористити контакте настале током активности Интеркултуре тако да обухвате већи број наставника и ученика иностраних школа.

Од пресудног значаја је остваривање заједничких активности у циљу упознавања, али и припрема ученика за будућност (пре свега на тржишту рада, послова, али и на учењу о поштовању и разумевању различитих култура).

ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТ

Искуство школе у пројекту Интеркултуре имаће велики значај. Активности у оквиру овог плана укључиће већу сарадњу између наставника из школе домаћина и школе госта. Потребно је током пројекта Интеркултуре ојачати сарадњу кроз различите пројекте међународне сарадње (различите активности, пројекти на eTwinning платформи, видео конференције, вебинари...)

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ШКОЛЕ У ПРОЦЕСИМА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ

ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ИНСТИТУЦИЈЕ

- Доношење плана развоја школе у пројектима сарадње.
- креирање алата за евалуацију активности и мерење квалитета рада (коришћењем рубрике или других алата).
- Дефинисање циљеве међународне сарадње школе са другим установама у погледу јачања квалитета институције.
- Креирање базе сопствене пројектне наставе и међународних пројекта и учинити је доступном заинтересованим појединцима или институцијама у циљу добијања сугестија, предлога...

УВОЂЕЊЕ НОВИХ ИНОВАТИВНИХ МЕТОДА У НАСТАВУ

- Организовати или редовно учествовати у еTwinning пројектима.
- Успоставити сарадњу између наставника унутар школе кроз радионице, заједничке активности, организоване стручне посете и друго.
- Успоставити сарадњу са наставницима других европских школа кроз радионице, заједничке активности, организоване стручне посете и друго.
- Унапредити кључне вештине и компетенције наставника у раду са пројектном наставом кроз курсеве и програме „Сенка на послу“.
- Креирање и реализација радионица од којих су најмање две везане за послове будућности и вештине 21. века.

РЕГИОНАЛНА ДИМЕНЗИЈА И САРАДЊА

- Доношење специфичних циљева плана развоја школе у новим пројектима сарадње.
- Дефинисање циљева међународне сарадње школе са другим установама.
- Успостављање контакта са потенцијалним партнерима за будуће пројекте и стратешка партнерства.
- Успостављање сарадње са школама из других земаља кроз пројекте међусобне сарадње.
- Унапређивање знање страних језика код наставника и ученика помоћу сарадње са институцијама, школама и партнерима широм Европе.
- Развијање сарадње са другим школама и институцијама кроз радионице настале током пројекта.
- Представљање резултате рада школе на такмичењима, конкурсима, стручним скуповима, семинарима....

ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТ

Развијати свест код ученика и наставника о разумевању и сарадњи између различитих култура кроз пројектну наставу оријентисану ка културној разноликости.

Развијати сарадњу са другим школама узајамним дељењем информација, активности, предлога, сценарија радионица, предавања и других активности.

Успоставити сарадњу са наставницима других европских школа кроз радионице, заједничке активности, организоване стручне посете и друго.